

01.02.2024

Asia/3

§ 13

Lintuturvallisen rakentamisen ohje

HEL 2023-015292 T 10 04 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi Helsingin kaupungin/kaupunkiympäristön toimialan lintuturvallista rakentamista ohjaavan ohjeen.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli rakennuslakimies Ulpu Juvalainen. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lintuturvallinen rakentaminen -ohje

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lintuturvallista rakentamista koskevat aloitteet

Helsingin voimassaoleva rakennusjärjestys hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.5.2023 ja se tuli voimaan 7.6.2023. Syksyllä 2022 nähtävillä olleesta rakennusjärjestysehdotuksesta saatiin kaksi lintuystävällistä rakentamista koskevaa muistutusta. Kaupunkiympäristölautakunta vastasi niihin vuorovaikutusraportissa 28.2.2023 seuraavasti:

"Lintujen törmäysriskejä voidaan vähentää kaavoituksen keinoin ja rakennusten suunnittelua koskevin ratkaisuin. Erilaisten ratkaisujen kartoittaminen ja niiden vaikutusten arviointi rakennusten suunnitteluun

vaatii perusteellista harkintaa ja useiden toimijoiden yhteistyötä, mikä ei ole mahdollista nyt valmisteltavien rakennusjärjestyksen muutosten aikataulussa. Tämän vuoksi lintujen törmäysriskiasia tullaan ratkaisemaan samassa yhteydessä kuin rakennusjärjestystä päivitetään rakentamislain voimaan tulon johdosta."

Samat tahot, jotka tekivät muistutukset rakennusjärjestysehdotukseen, ovat esittäneet Helsingin kaupungille kahdessa erillisessä kuntalaisaloitteessa lintuystävällisen rakentamisen edistämistä kaavoituksessa ja rakennusjärjestyksessä.

Kaupunkiympäristölautakunta antoi aloitteista lausunnon kaupunginhallitukselle 24.10.2023. Lausunnossa kerrotaan, että asian valmistelu on käynnissä.

Lisäksi kaupunginvaltuustossa jätettiin 27.9.2023 valtuustoaloite lintuystävällisen lasirakentamisen periaatteista Helsinkiin. Aloitteessa on 1+31 allekirjoitusta ja siinä vaaditaan, että Helsinki ottaa käyttöön lintuystävällistä lasirakentamista koskevat tarpeelliset määräykset

- 1) uusiin asemakaavoihin niitä laadittaessa,
- 2) voimassa oleviin asemakaavoihin niitä muutettaessa, sekä
- 3) kaupungin rakennusjärjestykseen

Valtuustoaloitetta ei ole vielä käsitelty kaupunkiympäristölautakunnassa. Aloite on kaavoituksen valmistelussa.

Lintuturvallinen rakentaminen -työryhmä

Kaupunkiympäristön toimialalla perustettiin elokuussa 2023 työryhmä valmistelemaan lintuturvallista rakentamista koskevaa asiakasohjetta. Työryhmä kokoontui elokuusta joulukuuhun 2023.

Työryhmässä on edustus rakennusvalvontapalveluista (Pentti Ruuska (pj), Ulpu Juvalainen (siht.) ja Ville Purma), asemakaavoituspalveluista (Tuomas Hakala ja Tuomas Eskola), ympäristöpalveluista (Raimo Parkarinen ja Juha Korhonen), asuntotuotannosta (Merja Rukko), tilapalveluista (Pia Sopanen), kaupunkitila- ja maisemasuunnittelusta (Marjut Kauppinen) ja kaupunginkansliasta (Tanja Sippola-Alho). Työryhmä on kuullut kokouksissaan ulkopuolisia asiantuntijoita.

Lintuturvallista rakentamista ohjaava ohje

Työryhmässä on laadittu lintuturvallista rakentamista ohjaava ohje. Ohjeessa kerrotaan, mitä törmäysriskejä rakennuksen lasirakenteet ai-

heuttavat linnuille ja millaisilla toimilla riskejä voidaan vähentää. Ohjetta tullaan käyttämään kaupunkiympäristön toimiala-
la/rakennusvalvonnassa rakennushankkeiden ohjauksessa.

Ohjeessa ovat johdannon lisäksi seuraavat osiot: 2. Rakennuksen tai rakennelman sijainti, 3. Lasin ulkonäkö ja käsittely, 4. Lasin sijainti, 5. Viherkatot ja -seinät, 6. Valaistusasiat, 7. Jo rakennetut rakennukset, 8. Voimalinjat.

Kun lintuturvallinen rakentaminen otetaan huomioon heti rakennus-
suunnittelun alkuvaiheessa, ei suunnittelun loppuvaiheessa tarvitse tehdä muutoksia suunnitelmiin, eikä lintuturvallisesta rakentamisesta aiheudu ylimääräisiä kustannuksia.

Määräysluonnos

Työryhmässä on ohjeen lisäksi valmisteltu seuraava määräysluonnos, jota voidaan tarvittaessa käyttää laadittavissa asemakaavoissa:

"Rakennuksen ikkunoiden ja muiden lasiaiheiden, kuten lasikaiteiden, koko, sijoitus, pintakuviointi, lasin ominaisuudet ja muut ratkaisut sekä rakennuksen valaistus on suunniteltava ja toteutettava siten, että lintujen törmäminen lasiin minimoidaan."

Määräysluonnos on tarkoitus ottaa rakennusjärjestykseen, kun rakennusjärjestys rakentamislain 1.1.2025 voimaantulon jälkeen päivitetään vuoden 2026 loppuun mennessä. Helsingissä rakentamislain mukaisen rakennusjärjestyksen valmistelu aloitetaan vuoden 2025 alussa.

Ohjeen hyväksyntä

Kaupunkikuvatyöryhmä antoi ohjeluonnoksesta lausunnon 18.12.2023 pidetyssä kokouksessaan eikä esittänyt ohjeen tekstisisältöön muutoksia. Kaupunkikuvatyöryhmä esitti, että ohjeen taittovaiheessa korostetaan esimerkiksi kuvamateriaalin avulla ohjeen keskeisiä asioita.

Kaupunkiympäristön toimialan johtoryhmä hyväksyi ohjeen kokouksessaan 8.1.2024. Kokouksessa johtoryhmä linjasi, että ohje viedään tiedoksi ympäristö- ja lupajaostolle ja kaupunkiympäristölautakunnalle.

Sen jälkeen, kun asia on käsitelty myös kaupunkiympäristölautakunnassa, ohje julkaistaan toimialan verkkosivuilla ja ohjeesta tiedotetaan asiakkaille.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

01.02.2024

Asia/3

Lisätiedot

Ulpu Juvalainen, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lintuturvallinen rakentaminen -ohje

Oheismateriaali

1 Kunnan asukkaan aloite 30.8.2022
2 Kunnan asukkaan aloite 9.12.2022
3 Valtuustoaloite 27.9.2023
4 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 24.10.2023
5 Ote kaupunkikuvatyöryhmän pöytäkirjasta 18.12.2023
6 Ote toimialan johtoryhmän pöytäkirjasta 8.1.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta